

Aan Veiligheidsberaad	Portefeuillehouder 5.1.2e	Agendapunt 6.2
Van Bestuursondersteuning VB	Adviseur 5.1.2e	Datum vergadering 21-6-2021

Onderwerp: Afschalen en opschalen

Voorstel

Het Veiligheidsberaad wordt gevraagd:

- > In te stemmen met het los laten van GRIP 4 per 1 juli 2021, en hier in het Veiligheidsberaad van 28 juni 2021 definitief over te besluiten;
- > In te stemmen met het advies om ná de zomer van 2021 een extra Veiligheidsberaad in te plannen om de uitgangspunten voor een interne evaluatie vast te stellen;
- > Met de minister van JenV en VWS te spreken over de wenselijkheid van een brandhaardenaanpak (wanneer is sprake van een brandhaard?) en op welk niveau de bestrijding van een dergelijke brandhaard wordt aangepakt (lokaal, regionaal, landelijk);
- > Met de ministers van JenV en VWS te spreken over het al dan niet verlengen van (elementen uit) de Twm en de betekenis daarvan voor voorzitters veiligheidsregio's, het Veiligheidsberaad en gemeenten.

Aanleiding

De huidige fase van de crisis maakt het mogelijk om na te denken over het (bestuurlijk) afschalen van de crisisbestrijding. De daling van het aantal ziekenhuisopnames en van de IC-bezetting, de toenemende vaccinatiegraad, de seizoenseffecten en de toenemende immuniteit maken bestuurlijke afschaling op korte termijn tot een realistisch scenario. Tegelijkertijd is de les van de zomer 2020 dat het bestuurlijk, en in de beeldvorming naar de samenleving, belangrijk is de bestaande overlegstructuren in stand te houden, zij het in een andere frequentie. Daarnaast dringen zich in deze fase ook andere vragen op die gaan over de nafase, de herstelfase en evaluatie. In het Veiligheidsberaad van 7 juni jl. is aandacht gevraagd voor zowel het punt van bestuurlijke afschaling tijdens de zomerperiode als ook voor het nadenken over het evaluatieproces. De Raad van Directeuren en Commandanten (RCDV) heeft ten aanzien hiervan en enkele aanvullende punten bijgevoegd advies geformuleerd voor het Veiligheidsberaad. Dit RCDV-advies is afgestemd met het Rijk (JenV en VWS), GGD GHOR Nederland en de VNG.

Toelichting

Vooraf

Landelijke crisisinfrastructuur

Het Rijk heeft recent aangegeven de landelijke crisisinfrastructuur in stand te willen houden, zij het in een andere frequentie dan tot op heden. Concreet betekent dit dat de overlegstructuur van DOC, ACC en MCC intact blijft gedurende de zomerperiode. De veiligheidsregio's zijn ambtelijk (DOC en ACC) en bestuurlijk (MCC) aangehaakt bij deze overleggen.

Vergaderingen Veiligheidsberaad

Het Veiligheidsberaad heeft recent besloten om gedurende de zomerperiode een tweetal (digitale) overleggen in te plannen, namelijk op 12 juli en 16 augustus. Hiermee is de formele afstemming tussen de voorzitters veiligheidsregio en de minister geborgd. Daarnaast zijn het Veiligheidsberaad en het Rijk in staat om snel extra bijeen te komen indien de situatie daarom vraagt.

RCDV-advies

Grip 4

In het Veiligheidsberaad is afgesproken, dat veiligheidsregio's gezamenlijk in GRIP 4 zouden gaan én er ook gezamenlijk uitgaan. De situatie onder de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 (Twm) heeft hierin geen verandering gebracht. Weliswaar is de formele rol van de voorzitter veranderd, maar de coördinerende rol is gebleven.

In het RCDV-advies wordt voorgesteld om twee weken ná inwerkingtreding van stap 4 uit het openingsplan (voorzien voor 26 juni, voor evenementen 30 juni), de GRIP 4 situatie op te heffen.

Gelet op de huidige en voorziene ontwikkeling van de crisis én de blijvende coördinerende rol onder de Twm, is het realistisch om waar mogelijk terug te keren naar de reguliere verhoudingen. De meerwaarde van het instandhouden van GRIP 4 tot half juli is beperkt. Voorgesteld wordt daarom, om dit reeds te doen per 1 juli 2021. De besluitvorming hierover kan plaatsvinden in het Veiligheidsberaad van 28 juni 2021.

Brandhaarden aanpak

Het RCDV-advies spreekt over het operationaliseren van de brandhaardenaanpak in geval alle regio's op het risiconiveau waakzaam zitten. De RCDV stelt voor het inschalingsoverleg te gebruiken voor afstemming hierover.

Het Veiligheidsberaad heeft meerdere keren gesproken over eventuele regionale differentiatie bij sterke onderlinge verschillen in besmettingsniveau, waarbij is aangegeven dat Nederland geografisch te klein is voor een regionale aanpak in verband met het risico op het waterbedeffect. Ook is recent gesproken over de mogelijkheid van een brandhaardenaanpak en het al dan niet landelijk besluiten tot een dergelijke aanpak. In een situatie waarin er sprake is van een laag niveau van besmettingen, is het wellicht mogelijk om lokale brandhaarden lokaal aan te pakken, en dus lokaal te differentiëren. Ligt het niveau van besmettingen echter hoog, dan ligt differentiatie minder voor de hand.

Bespreekpunt:

Bespreek de wenselijkheid van een brandhaardenaanpak (wanneer is sprake van een brandhaard?) en op welk niveau de bestrijding van een dergelijke brandhaard wordt aangepakt (lokaal, regionaal, landelijk);

Vervolgopdracht LOT-C

De RCDV adviseert het LOT-C in deze fase van de crisis te continueren met het oog op het belang van informatiemanagement in relatie tot het zicht op clusters/brandhaarden.

Om die reden adviseert de RCDV een vervolgopdracht (zie bijlage blz. 3) te geven aan het LOT-C:

Fase 3, t/m 31-08-2021	Fase 4, van 01-09-2021 t/m 31-12-2021
<p>Initiële opdracht LOT-C</p> <ul style="list-style-type: none"> Organiseer aansluiting tussen Rijk en veiligheidsregio's en faciliter de uitvoering van de aanpak en noodverordeningen. Organiseer afgestemde en gestroomlijnde communicatie. Coördineer en verbind crisacties op operationeel niveau. 	<p>Initiële opdracht LOT-C</p> <ul style="list-style-type: none"> Organiseer aansluiting tussen Rijk en veiligheidsregio's en faciliteer de uitvoering van de aanpak en noodverordeningen. Organiseer afgestemde en gestroomlijnde communicatie. Coördineer en verbind crisacties op operationeel niveau.
<p>Vervolgopdracht LOT-C</p> <p>Voor Veiligheidsberaad, veiligheidsregio's en DGGC-19 gezamenlijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> periodiek algemeen landelijk beeld; actueel beeld duiding van kwadeleer grenzen; een periodiek actueel veiligheidsbeeld (ind beschikbaar). <p>Voor VB en veiligheidsregio's:</p> <ul style="list-style-type: none"> juridische helpdesk; verlending met Iffers, CL en veiligheidsregio's; <p>Voor DGGC-19:</p> <ul style="list-style-type: none"> in stand houden en in stand houden van een strategische noodvoorraad PBM essentiële processen; het inrichten en in stand houden van een samenwerkingsplatform arbeidsomstandigheden. 	<p>Waakzaam:</p> <p>Voor Veiligheidsberaad, veiligheidsregio's en DGGC-19 gezamenlijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Maandelijkse algemeen landelijk COVID-19 beeld; <p>Voor VB en veiligheidsregio's:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tweevakelijkse verbinding met Iffers, en maandelijkse CL en veiligheidsregio's; In stand houden actueel overzicht SPOC's Rijk en andere landelijke (hoop-) organisaties. <p>Voor DGGC-19/RLK:</p> <ul style="list-style-type: none"> Het behouden van de rode knop procedure B&A met zorg; Het intermedieren als SPOC tussen VR's en Rijk en andere landelijke (hoop-) organisaties; Het in stand houden van het samenwerkingsplatform arbeidsomstandigheden en COVID-19.

De RCDV geeft in zijn advies aan, dat een vervolgopdracht voor het LOT-C¹ een separaat besluit vraagt van beide opdrachtgevers zijnde het Veiligheidsberaad en de minister, inclusief een financieringsvoorstel.

Advies aan het Veiligheidsberaad:

Uitspreken om in beginsel positief te staan tegenover een vervolgopdracht zoals geformuleerd in het RCDV-advies. Het Veiligheidsberaad ziet het uitgewerkte voorstel hiertoe, inclusief financieringsvoorstel, graag tegemoet.

Tijdelijke wet maatregelen covid-19

In het RCDV-advies wordt (zie bijlage blz. 3) gesproken over het terugleggen van de regie bij de gemeenten. Dit is in lijn met de bedoeling van de Twm, namelijk de terugkeer naar de reguliere interbestuurlijke verhoudingen. Tegelijkertijd is in de Twm de coördinerende rol van de voorzitter veiligheidsregio expliciet opgenomen: zolang de Twm van kracht blijft, blijft dus ook de coördinerende rol van de voorzitter veiligheidsregio bestaan. Daarnaast is de vraag wat er gebeurt in de situatie dat de Twm niet langer meer de wettelijke grondslag vormt voor de covid-maatregelen. Betekent dit, in geval van een opleving van het covid-19 virus, een terugkeer naar het instrumentarium van de noodverordening? In hoeverre is het mogelijk niet verlengen van de Twm definitief? En betreft het dan een volledige beëindiging of worden bepaalde elementen in stand gehouden als 'slapende bepalingen'? Het is van belang dat het Veiligheidsberaad, gemeenten en het Rijk een eenduidig beeld hebben van de consequenties van mogelijke beëindiging van de Twm.

Bespreekpunt:

Wat is de betekenis voor voorzitters veiligheidsregio's, het Veiligheidsberaad en gemeenten van het al dan niet verlengen van (elementen uit) de Twm;

¹ Veiligheidsberaad en JenV zijn formeel opdrachtgever, RCDV en DGC-19 zijn gedelegeerd opdrachtgever, IFV is opdrachtnemer. Veiligheidsberaad stelde 17 augustus 2020 opdracht LOT-C vast, inclusief financiering van € 5.600,- per veiligheidsregio, in eerste instantie voor een jaar.

Evaluatie

Het RCDV-advies constateert dat veiligheidsregio's een eigen verantwoordelijkheid hebben om zaken te evalueren. Daarnaast adviseert de RCDV om ook op het landelijke niveau van de 25 regio's Rijk en VNG een evaluatie te starten. De RCDV noemt daarbij de volgende thema's:

- > De rol van het Veiligheidsberaad
- > De koppeling Rijk-Regio
- > De koppeling Regio- Gemeenten
- > De koppeling regio's onderling (zoals de rol van het LOT-C naar de 25 OL'en)
- > Informatiemanagement
- > Crisismanagement en Crisiscommunicatie
- > Leren van handhaving en naleving voor de veiligheidsregio's

Ook in het Veiligheidsberaad van 7 juni 2021 is aandacht gevraagd voor een evaluatie van de covid-crisis en de eigen rol van het Veiligheidsberaad daarin². Hierbij werd de suggestie gedaan om kort na de zomer een extra Veiligheidsberaad te wijden aan dit thema. De onderwerpen die in het RCDV-advies genoemd worden, en met name: de 'rol van het Veiligheidsberaad', 'de koppeling rijk-regio's' en de 'koppeling regio- gemeenten, kunnen meegenomen als onderdeel van een procesvoorstel voor de evaluatie.

Verder is ook de Onderzoeksraad voor Veiligheid bezig met een evaluatie van de covid-crisis en start het lectoraat crisisbeheersing van het IFV met een meta-evaluatie. Naar verwachting zullen er nog meer evaluaties volgen. Dat laat onverlet dat het aan het Veiligheidsberaad en de veiligheidsregio's is om zelf een evaluatie op te starten over de eigen rol in deze crisis.

Advies aan het Veiligheidsberaad:

Kort na de zomer een extra Veiligheidsberaad wijden aan de opzet van de eigen evaluatie en daarbij de elementen 'Rol van het Veiligheidsberaad' en 'de koppeling rijk regio's', zoals weergegeven in voorliggende notitie, te betrekken.

Bijlagen

- a) RCDV-advies *Afschalen en opschalen*

---

² In de notitie Actualisatie Strategische Agenda die op 11 juni jl. is besproken, werd het woord 'reflectie' gebruikt in dit verband.